

RTU studiju kurss "Ievads tulkošanas teorijā"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	DE0546
Nosaukums	Ievads tulkošanas teorijā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Larisa Iļinska - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Kurss tiek pasniegts ar mērķi iepazīstināt studentus ar tulkošanas teorijas pamatjautājumiem, izskaidrot galvenās tulkošanas koncepciju pamatnostādnes tehnisko tekstu tulkošanas procesā. Kurss sniedz studentiem plašas iespējas apgūt tulkojamo valodu īpatnības (latviešu, krievu, angļu, vācu) kontrastīvā aspektā, dažādu valodu kultūras izpausmes veidus, apgūt valodu saskarsmes aspektus, specifiskos valodas izteiksmes līdzekļus, kā arī sniedz iespējas labāk apgūt tulkošanas teoriju un vispārīgās valodniecības problēmas.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju priekšmeta mērķi un uzdevumi: <ul style="list-style-type: none"> •Veidot prasmi pēc iespējas plašāk un profesionālāk apgūt tulkošanas iemaņas, ar nolūku tās izmantot un pielietot turpmākajā dzīvē – dažādās biznesa, komercdarbības, zinātnes un attīstīto tehnoloģiju jomās (uzņēmējdarbībā); • Apgūt tulkošanas teorijas pamatus un tās daudzveidīgās koncepcijas praktisko pielietojamību; •Apgūt tulkošanas teorijas pamatkursu, pievēršot īpašu vērību mūsdienu modernajām tulkošanas metodēm; •Attīstīt iemaņas, kuras nepieciešamas, lai atbilstu profesionālā tulka kvalifikācijai; •Tulkojamā teksta izvērtēšana, adresāta identificēšana, tulkošanas pamat stratēģijas izvēle, terminoloģijas izvēle.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Teorētiskās literatūras patstāvīga atlase un izpēte.

Literatūra

- Obligātā. // Obligatory :
Baker, Mona. In other words : a coursebook on translation /Mona Baker. Abingdon :
Routledge,
2011.,
xviii, 332 lpp. :
il. ;
26 cm.
- Venuti, Lawrence,. The translation studies reader / edited by Lawrence Venuti.,
xiv, 546 lpp. :
ilustrācijas ;
25 cm
- Olohan, Maeve,. Translation and practice theory / Maeve Olohan.,
xi, 154 lpp. ;
23 cm.
- Papildu. // Additional :
Mitchell, J. B. A.. A practical guide to scientific and technical translation : publishing, style and
terminology /James Brian Alexander Mitchell, Anca Irina Florescu-Mitchell.,
xii, 173 lpp. :
ilustrācijas ;
24 cm
- Osimo, Bruno. Basic Notions of Translation Theory : semiotics, linguistics, psychology for B. A.
students /bruno Osimo.,
99 lpp. :
ilustrācijas ;
30 cm
- Valdeón, Roberto A. Contemporary Approaches to Translation Theory and Practice / edited by
Roberto A. Valdeón.,
x, 165 lpp. ;
25 cm
- Gutt, Ernst-August. Translation and relevance : cognition and context /Ernst-August Gutt.,
viii, 271 lpp. ;
23 cm
- Chesterman, Andrew,. Memes of translation : the spread of ideas in translation theory /Andrew
Chesterman.,
xii, 225 lpp. ;
24 cm.
- Hassan, Bahaa-Eddin Abulhassan. Literary translation : aspects of pragmatic meaning /by Bahaa-
eddin Abulhassan Hassan. Newcastle upon Tyne, UK :
Cambridge Scholars Publishing,
2011.,
viii, 105 lpp. ;
22 cm.
- House, Juliane. Translation / Juliane House. Oxford :
Oxford University press,
2009.,
xii, 122 lpp.
- Pym, Anthony,. Exploring translation theories / Anthony Pym. London ;
New York :
Routledge,
2014.,
xiv, 178 lpp. :
il.
- Boase-Beier, Jean. Stylistic approaches to translation / Jean Boase-Beier. London ;
New York :
Routledge,
2010.,
vii, 176 lpp.
- Katan, David. Translating cultures : an introduction for translators, interpreters, and mediators
/David Katan. Manchester, UK ;
Northampton, MA :
St. Jerome Pub.,
2012.,
vii, 380 lpp. :
il. ;
25 cm.
- Byrne, Jody. Scientific and technical translation explained : a nuts and bolts guide for beginners
/Jody Byrne. Manchester, UK ;
Kinderhook, NY :
St. Jerome Pub.,
c2012.,
xv, 229 lpp. :
il.
- Munday, Jeremy. Introducing translation studies : theories and applications /Jeremy Munday.
London ;

	New York, NY : Routledge, c2012., xvi, 364 lpp. : il. Hatim, B. Translation : an advanced resource book /Basil Hatim and Jeremy Munday. London ; New York : Routledge, 2004., XX, 373 lpp. ; 25 cm.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valodas zināšanas B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām pamatnostādnēm valodu apguvē.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Mūsdienu tulkošanas problēmu apskats. Tulkošanas problēmu plašāks izklāsts.	2	2	0	0
Ieskats vispārīgā tulkošanas teorijā. Tulkošanas teorijas attīstība laika gaitā.	4	4	0	0
Tulkošanas process, tā modelis, trīs komunikatīvo sasaistu loma tulkošanas procesā: autors-tulkotājs- lasītājs.	2	2	0	0
Valodas lingvistisko nozīmju veidi un to atspoguļojums tulkošanas procesā.	4	4	0	0
Ekvivalences koncepcija. Valodas lingvistiskā vārda nozīme ekvivalences sakarā.	4	4	0	0
Tulkošanas procesa gramatiskie aspekti. Vārda gramatiskās transformācijas (pārveides) veidi.	2	2	0	0
Tulkošanas funkcionālās teorijas.	2	2	0	0
Valodu starpkultūru tekstu tulkošanas procesi, to atšķirīgais un kopīgais.	2	2	0	0
Diskurss un reģistrs. Valoda un diskurss. Teksts un tā tulkojuma pragmatiskie aspekti un analīze.	2	2	0	0
Terminoloģijas tulkošana: paralēlie teksti, terminu krājuma veidošana, jaunu terminu darināšana.	2	2	0	0
Žanrs: tā loma tulkošanas procesā. Žanra dažādību izpausme tulkošanas procesā.	4	4	0	0
Tehniskās tulkošanas problēmas. Tehnisko tekstu leksiskās un stilistiskās īpatnības, to daudzveidība.	2	2	0	0
Mutiskā tulkošana. Konsekutīvās tulkošanas principi, piezīmju pieraksti, sazināšanās prasme, atmiņas trenēšana.	2	2	0	0
Tulkotāja prasme. Tulkošanas veidu izpausme – mašīntulkošana, software u.c., datortehnoloģijas.	2	2	0	0
Semināri. Diskusijas par izvēles tēmu	4	4	0	0
Kopā:	40	40	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj izmantot tulkošanas daudzveidīgās koncepcijas un ikreiz izvēlēties atbilstošāko un īpaši vērtīgi izvēlēties tulkošanas metodi profesionālajā darbā.	Mājas darbi, testi, eksāmens.
Spēj izanalizēt, identificēt un praktiski lietot tulkošanas procesa īsto pamatstratēģiju, precīzo profesionālo terminoloģiju.	Mājas darbi, testi, eksāmens.
Spēj tieši un profesionāli salīdzināt, izvērtēt un pretstatīt starpkultūru saskarsmes īpatnības, kā arī valodas leksiskās un sintaktiskās īpatnības, prasmīgi sintezējot attiecīgās atšķirības tulkojamajā tekstā.	Mājas darbi, testi, eksāmens.
Studenti spēj atlasīt atbilstošus tulkošanas metožu izmantošanas piemērus un pamatot konkrētas tulkošanas stratēģijas izvēli.	Portfelis ar tulkošanas metožu pielietojuma piemēriem

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Darbs nodarbībās	5
Mājas darbi	15
Pārbaudes darbi	20
Portfelis ar tulkošanas metožu pielietojuma piemēriem	20
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	0.0	40.0	0.0		*	